

Zet nu in op gezonde longen en gezonde lucht voor iedereen in Nederland

Werken aan een nieuw verkiezingsprogramma betekent keuzes maken met directe gevolgen voor de toekomst van alle Nederlanders en volgende generaties. Wij roepen u op om gezondheid daarin centraal te stellen. De kwaliteit van onze leefomgeving en de houdbaarheid van de zorg staan onder druk en vormen een groeiende bedreiging voor de volksgezondheid, in het bijzonder voor mensen met een longziekte.

Chasmaine (54 jaar, Oostvoorne):

'Het leek wel of ik vanaf tienhoog op de grond viel'

Chasmaine kreeg zes jaar geleden de diagnose COPD: 'Ik realiseerde me ineens dat het heel heftig is wat ik heb. Het leek wel of ik vanaf tienhoog op de grond viel. Het accepteren van mijn longziekte is moeilijk. Ik zit nu helaas thuis. Het besef dat je niet meer zoveel kan is confronterend en dat is heel lastig.'

In Nederland leven 1,2 miljoen mensen met een aandoening als COPD of astma. Zij ervaren dagelijks beperkingen in hun gezondheid, werk en sociale leven. De impact op hun kwaliteit van leven is groot en vraagt om tijdige diagnose, toegankelijke zorg en effectieve behandeling.

Tegelijkertijd ademen miljoenen mensen dagelijks ongezonde lucht in. Omgevingsfactoren zoals fijnstof en stikstofoxiden, vaak afkomstig uit verkeer, houtstook, industrie en veeteelt, verergeren klachten bij mensen met een longziekte en dragen bij aan het ontstaan van nieuwe ziektegevallen. Zo ontwikkelt 1 op de 6 kinderen met astma deze aandoening door ongezonde lucht, en worden jaarlijks 2.300 kinderen opgenomen in het ziekenhuis met een astma-aanval.

De maatschappelijke gevolgen zijn fors: oplopende zorgkosten, verlies aan arbeidsproductiviteit en groeiende gezondheidsverschillen. Longfonds wil voorkomen dat de groep mensen met een longziekte verder groeit en streven naar gelijke kansen op een (long)gezonde toekomst. Daarom moet longgezondheid leidend zijn in beleid, en niet langer versnipperd tussen zorg, leefomgeving en economie. Dit vraagt om een stevige inzet op Health in All Policies en gezonde lucht als uitgangspunt in alle beleidsdomeinen.

Een gezondere leefomgeving begint met uw verkiezingsprogramma

De huidige doelen voor luchtkwaliteitsbeleid zijn niet ambitieus genoeg. Longfonds pleit ervoor de ambities aan te scherpen en te kiezen voor toekomstbestendig beleid dat bijdraagt aan gezonde lucht, het voorkómen van longziekten en het verminderen van de effecten voor mensen met een longziekte.

Emran (9 jaar, Rotterdam):

'De ambulance kent ons adres helaas goed'

'Vanwege mijn benauwdheid moet ik soms wel drie keer in de maand in het ziekenhuis worden opgenomen. En ik kan ook vaak niet naar school. Mijn kinderlongarts zegt dat dat allemaal komt door de ongezonde lucht in de buurt waar ik woon. Ik wou dat ik ergens zou wonen waar de lucht schoner is.'

Onze concrete aanbevelingen:

- Kies voor de WHO-advieswaarden 2021, in plaats van de minder ambitieuze EU-norm, als uitgangspunt bij wetgeving en vergunningverlening voor een betere luchtkwaliteit.
- Hanteer de Gezondheidseffectrapportage (GER) als standaardinstrument bij vergunningverlening voor gebieds- en industriële ontwikkeling, zodat gezondheid centraal staat in het VTH-stelsel.
- Reserveer structureel en substantieel budget voor een ambitieus en bindend luchtkwaliteitsbeleid, waarmee het Schone Lucht Akkoord meer slagkracht krijgt.
- Voer mobiliteitsbeleid dat schoner vervoer stimuleert, zoals zero-emissiezones, beter en goedkoper openbaar vervoer en goede wandel- en fietsinfrastructuur. Stel duidelijke richtlijnen in voor houtstook bij ongunstige weersomstandigheden, zoals tijdens periodes met slechte luchtkwaliteit, aangegeven in de stookwijzer.
- Stimuleer beleid dat op termijn leidt tot een houtrookvrije leefomgeving, waarin overlast en gezondheidsrisico's door houtrook worden voorkomen.

Kies voor vrij ademen in Nederland: geef chronische longaandoeningen prioriteit

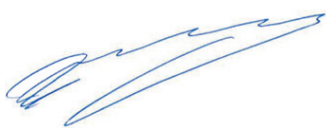
Longziekten hebben een enorme impact op alledaagse activiteiten. Preventie en gezondheidsbevordering bieden een krachtige en kosteneffectieve manier om de ziektelast te verminderen. De WHO signaleert een grote mate van onderdiagnosticering van longziekten. Er is geen gecoördineerd beleid en de impact die deze aandoeningen hebben op de gezondheidszorgsystemen wordt aanzienlijk onderschat¹.

Onze concrete aanbevelingen:

- Prioriteer chronische longziekten binnen het nationale gezondheidsbeleid zoals de WHO adviseert in haar rapport over chronische longziekten. Behandel astma, COPD en andere chronische ziekten als een volksgezondheidsprioriteit.
- Wees niet terughoudend in preventief gezondheidsonderzoek en zet actief in op vroege opsporing van COPD en andere longziekten.
- Zorg voor structurele beschikbaarheid van inhalatiemedicatie door tekorten duurzaam aan te pakken, onnodige medicatiewisselingen te voorkomen en betrouwbare toegang te garanderen voor mensen met een longziekte.
- Maak gezondheid een essentieel onderdeel van de weerbaarheid van Nederlanders. Ook mensen die afhankelijk zijn van zuurstof of beademingsapparatuur moeten worden geïnformeerd over wat te doen bij noodsituaties.

U kunt laten zien dat longgezondheid geen bijzaak is, maar een basisvoorwaarde voor een veerkrachtige samenleving. Zet zorg en ondersteuning voor mensen met een longziekte centraal in uw verkiezingsprogramma. Prioriteer gezonde lucht. Kies voor een toekomst waarin iedereen, jong en oud, een grotere kans heeft op een gezond leven. Maak van Nederland een land waarin actief wordt gewerkt aan duurzame gezondheid. Een land waarin vrij ademen voor iedereen vanzelfsprekend is.

Met vriendelijke groet,

Károly Illy

Directeur-Bestuurder Longfonds
Kinderarts

Voor gezonde **longen**.
Voor gezonde **lucht**.
Voor **iedereen**.

¹ [Chronic respiratory diseases: more than 80 million affected and many more undiagnosed, warns new WHO-ERS report - ERS - European Respiratory Society](#)